

Komentar na predlog Zakona o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja

in

Izhodišča za omejevanje zlorab pravnih sredstev za onemogočanje javne razprave v kazenskih postopkih

Društvo novinarjev Slovenije je v letu 2024 oblikovalo strokovno skupino za spremljanje implementacije direktive EU 2024/1069, ki se nanaša na strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, imenovane SLAPP (Direktiva), katere vsebino je Slovenija dolžna do 7. maja 2026 prenesti v nacionalno zakonodajo. Drugi cilj strokovne skupine je tudi oblikovanje izhodišč za preprečitev zlorab kazenskih postopkov, ki jih direktiva ne ureja.

V skupino smo povabili odvetnike s področja medijskega prava in druge pravne strokovnjake ter predstavnike nevladnih organizacij s področja človekovih pravic, ki so se s temo SLAPP postopkov že ukvarjale, predvsem Pravna mreža za varstvo demokracije in Transparency International Slovenia, k sodelovanju smo povabili tudi novinarje, žrtve SLAPP tožb.

Ministrstvo za pravosodje je decembra 2024 v javno razpravo poslalo predlog Zakona o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja, delovna skupina se je v razpravo vključila in s predstavniki ministrstva opravila poglobljen pogovor o predlaganih rešitvah.

Ocenjujemo, da predlog zakona prenaša Direktivo in je celo širši, saj ni omejen le na zadeve s čezmejnimi elementom, temveč se bo uporabljal za vse pravnomočne zadeve pred sodišči v Sloveniji. Zakon je torej širši kot Direktiva, ne posega pa v kazenske postopke, kar je njegova pomanjkljivost. V Sloveniji se pogosto srečujemo z zlorabami kazenskih postopkov, ki se manifestirajo z vlaganjem številnih povsem neutemeljenih zasebnih kazenskih tožb. Kazenski postopki pa so praviloma resnejši in hujši pritiski na tožence kot civilne tožbe. Glede na tak

položaj bi bilo treba istočasno z zakonom, ki se nanaša na civilne spore, začeti razpravo in pripraviti izhodišča za preprečitev zlorab v teh postopkih.

Komentar predlaganih rešitev v predlogu Zakona o zaščitnih ukrepih zoper strateške tožbe za onemogočanje javnega udejstvovanja.

Uvodoma ugotavljamo, da je predlog zakona pojmovno odprt, saj na njegovi podlagi ni mogoče nedvoumno določiti, kdaj gre za SLAPP zadevo, kar je predpogoj za uporabo zaščitnih ukrepov.

Preden se bodo ti ukrepi lahko uporabili, bo treba najprej oceniti, ali gre za zadevo povezano z »javnim udejstvovanjem«. Zakon primeroma navaja, kdaj gre za zadeve v javnem interesu, torej za zaščito svobode izražanja in obveščanja (39. člen Ustave RS). Upoštevati pa je treba, da ta pravica ni absolutna, temveč je omejena z drugimi pravicami in svoboščinami, in sicer pravico do osebnega dostojanstva in varnosti (34. člen Ustave RS), pa tudi varstva zasebnosti in osebnostnih pravic (35. člen Ustave RS). Zato bo treba tudi pri oceni, ali je zadeva v javnem interesu, tehtati med navedenimi pravicami. Opozoriti je treba tudi, da Ustava vsakomur zagotavlja pravico do sodnega varstva (23. člen Ustave RS).

Drug ključen zakonski element je vprašanje, kako ugotoviti in opredeliti posamezno konkretno zadevo za SLAPP tožbo. Zakon v 4. odstavku 4. člena primeroma določa, kdaj naj bi šlo za onemogočanje ali oviranje javnega udejstvovanja, vendar bodo stališča tožnikov nasprotna od stališč prizadetih tožencev, kar bo terjalo presojo, še preden se bo o zadevi vsebinsko odločalo.

Verjetno bo manj težav predstavljala ocena, ali gre za zadevo javnega pomena, čeprav je tudi to pogosto sporno med strankama. Bolj težavna pa bo ugotovitev, ali gre za zlorabo procesnih pravic, saj se s tem zelo približamo ugotavljanju utemeljenosti zahtevka, kar pa je bistvo sojenja.

V tem delu torej zakon posega v procesno zakonodajo (Zakon o pravdnem postopku – ZPP) in je pomanjkljiv, saj ne določa, kako se bo ugotavljalo, ali gre za zadeve, ki omogočajo uporabo zaščitnih ukrepov po zakonu.

Odgovor na ta dva predpogoja za uporabo ukrepov bo moralo dati sodišče na predlog upravičenca – toženca. Brez dvoma pa bo tožnik temu nasprotoval, tako da bo že pred

odločanjem o glavni stvari nastal spor, ki ga bo treba rešiti. Na kakšen način se bo to ugotavljalo in odločalo, v zakonu ni navedeno.

V tem delu bi bilo treba zakon dopolniti in določiti postopek, v katerem bo sodišče ugotovilo, da gre za SLAPP zadevo, ali pa z dopolnitvijo ZPP-ja predvideti uporabo teh ukrepov.

Sodišče bi moralo o tem odločati izven postopka o glavni stvari, odločati pa ne bi smel sodnik, ki bo v nadaljevanju sodil v zadevi, saj bi se sicer takoj pojavil očitok o njegovi nepristranskosti. V tem ločenem postopku se bo moralo tudi določiti, kateri zaščitni ukrepi bodo uporabljeni. Ta postopek bi pomenil tudi poseg v organizacijo dela sodišča, kot je določena v procesnih predpisih. Ugotavljanje teh dejstev pa bi pomenilo podaljšanje postopka, zato bi morali biti roki za odločanje kratki, zadeva pa bi morala biti označena kot nujna.

Tudi določbe zakona, ki se nanašajo na zaščitne ukrepe, so nejasne in podnormirane.

Po našem mnenju določbe 8. člena (zgodnja zavrnitev) ne spadajo v zakon, saj so v nasprotju s procesno zakonodajo. Uvajajo neko poenostavljeno »sojenje«, v katerem bi tožeča stranka morala dodatno dokazovati, da njen »zahtevek ni očitno neutemeljen«. V vsaki tožbi mora tožnik izkazati, da ima pravni interes, tožba mora biti sklepčna in izpolnjevati ostale zakonsko določene kriterije. Določen je tudi postopek, kako sodišče ukrepa, če sodba ni sestavljena tako, kot zahteva zakon in podprta z ustreznimi dokaznimi predlogi. Ker je ta postopek v ZPP-ju že določen, bi bilo treba določbe 8. člena iz zakona črtati.

Za najmanj invaziven in problematičen zaščitni ukrep ocenjujemo »varščino za stroške postopka« (6. člen). Kot že navedeno, bi o tem ukrepu moralo odločati sodišče izven odločanja o glavni stvari, da bi se izognili očitku nepristranskega sojenja.

Določba 7. člena (podpora in pomoč upravičencu) je nejasna. Kdo so osebe, ki bi lahko »spremljale upravičenca in mu nudile podporo«, ni jasno. Neopredeljeno je tudi, kakšen položaj bi imele v sodnem postopku. Povsem nerazumljiva pa je določba, v katerih primerih bi sodišče lahko preprečilo sodelovanje teh oseb zaradi varstva družinskega življenja tožeče stranke ali javne koristi.

Nevladne organizacije ali društva tudi sedaj lahko nudijo finančno, strokovno in pravno pomoč upravičencem, zato take pomoči ni treba opredeljevati v tem zakonu. Lahko pa bi se ustanovila specializirana nevladna organizacija, ki bi udeležencem v primeru SLAPP tožb nudila

strokovno in finančno pomoč. Taka organizacija pa bi lahko širše in po svojih kriterijih in izven sodnega postopka ugotavljala in ocenila, da gre za SLAPP tožbe, bi pa taka pomoč olajšala položaj toženca – upravičenca.

Nejasna in nepotrebna je tudi določba 9. člena (povrnitev potnih stroškov). Povrnitev vseh potrebnih stroškov v pravnih postopkih je urejena v procesni zakonodaji in ni nobene potrebe, da bi se za tovrstne zadeve uporabljalo drugačna pravila, kar je tudi v nasprotju z načelom enakosti strank.

Nepotrebna in v nasprotju s procesno zakonodajo je določba o denarni kazni (10. člen). Kaznovanje zaradi zlorabe procesnih pravic je določeno v 11. členu ZPP. Kazen je omejena na 1300 EUR. Višino denarne kazni bi bilo mogoče zvišati na predlaganih 5000 EUR, postopek pa bi izvedlo sodišče, tako kot je v zakonu določeno. Upošteva se prakso, pa je treba opozoriti, da sodišča tovrstnih kazni praktično ne izrekajo.

Predlog zakona sledi Direktivi, vendar nekritično povzema ukrepe, je nejasen in nedomišljeno posega v veljavno zakonsko ureditev, zato po našem mnenju tak, kot je, ne bo prispeval k preprečevanju zlorab, ki jih predstavljajo SLAPP tožbe. Je pa treba odpreti prizadevanja, da se to področje uredi, in to ne samo zato, ker to zahteva direktiva, temveč predvsem zato, ker ti postopki omejujejo javno razpravo o pomembnih družbenih vprašanjih. Zakonsko iniciativo je treba podpreti ter zakon dopolniti tako, da bo operativen, istočasno pa je treba začeti zakonodajni postopek tudi za področje kazenskih tožb.

Izhodišča za omejevanje zlorab pravnih sredstev za onemogočanje javne razprave v kazenskih postopkih

Razpravo in uvedbo možnih ukrepov za preprečitev SLAPP tožb bi bilo treba razširiti tudi na kazenske postopke. Novinarji in drugi, ki v javnosti odpirajo pomembna družbena vprašanja, so pogosto žrtve tožb zaradi posega v čast in dobro ime tožnikov. [Raziskava](#) Transparency International Slovenia in Centra za preiskovalno novinarstvo Oštro izvedena med letoma 2015 in 2022 s sodelovanjem 14 medijev je pokazala, da 62 odstotkov SLAPP tožb temelji na KZ-1 (večina na kaznivem dejanju obrekovanja). Tudi v teh primerih gre pogosto za zlorabo postopkov, saj so tožbe namenjene predvsem ustrahovanju in obremenitvi obdolžencev, ki se glede na trajanje postopkov pred sodišči vlečejo več let. Zakon o kazenskem postopku (ZKP) ne predvideva ukrepov za zaščito pred tovrstnimi zahtevki, zato bi bilo treba ob ustreznih

prilagoditvah to možnost zagotoviti tudi za kazenske postopke, kar pa bi zahtevalo poseg v procesno zakonodajo in organizacijo dela sodišč.

Ponavljamo, da je kazenski pregon psihološko bolj obremenjujoč kot civilni, saj gre praviloma za postopek zoper novinarja osebno (brez medija), hkrati pa so zagrožene sankcije povezane tako s posegom v premoženjsko sfero, kot tudi v svobodo posameznika. Poleg tega v času trajanja postopka obtožena oseba, pa če je obtožba še tako neutemeljena, ne more dobiti potrdila, da ni v kazenskem postopku. To lahko bistveno vpliva na zaposlitvene možnosti posameznika, zato bi že pri izdaji potrdila lahko obstajal zapis možnosti, da je bilo ugotovljeno, da je obdolženec v SLAPP postopku in da v tem primeru to ni omejitev pri zaposlovanju.

Glede na to, da je identifikacija SLAPP tožb enako zahtevna v civilnih kot kazenskih postopkih in lahko vodi v njihovo podaljševanje, po drugi strani so na to predhodno identifikacijo vezani tudi vsi mehanizmi zaščite, največ kazenskih SLAPP postopkov pa je vezanih na kazniva dejanja zoper čast in dobro ime, bi bila elegantna rešitev za zmanjšanje njihovega negativnega učinka dekriminalizacija teh dejanj v kazenskem zakoniku.

Dekriminalizacija oziroma delna dekriminalizacija

Predlagamo, da ministrstvo odpre razpravo, ali je nujno, da so vsi posegi v čast in dobro ime opredeljeni kot kazniva dejanja. Ti postopki so pogosto zlorabljeni. Verjetno družba za popolno dekriminalizacijo teh zadev še ni zrela, mogoče pa bi bilo kazenski zakonik spremeniti tako, da bi imela kazensko varstvo samo najhujša tovrstna dejanja, in sicer samo tista, pri katerih bi zaradi posega v čast in dobro imeli oškodovanci hude posledice.

Društvo novinarjev je že leta 2015 predlagalo reformo deliktov zoper čast in dobro ime v smeri dekriminalizacije, saj se zanje praviloma izrekajo le pogojne kazni in gre deloma za ostanek preteklosti, dekriminalizacijo priporoča tudi [Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi](#), v Evropi pa so jo že uvedli v Združenem kraljestvu, Norveški, Estoniji, Romuniji, BIH, Irski, Cipru (podatki 2017). Zavedamo se, da je zaščita ugleda pomembna pravica, ki jo KZ upravičeno ščiti, novo pomembnost je dobila zaradi razmaha sovražnega, sovražnostnega, žaljivega govora in razširjanja lažnih novic na internetu. Prav tako je res, da ima tudi pogojna kazen učinek, kot tudi, da je za premožne grožnja z zaporom lahko učinkovita. Glede na podatke o zlorabah kazenskih postopkov za poskus utišanja kritičnih glasov, pa menimo, da je kljub temu smiselno odpreti javno razpravo o potencialni dekriminalizaciji.

Dekriminalizacija bi lahko bila tudi le delna ([po vzoru UK](#)). Za kvalifikacijo, da gre za kaznivo dejanje, bi bilo treba izpolniti določene kriterije: če nastane hujša škoda, ko gre za resne posledice, lahko tudi druge iz sodne prakse (da ne gre za kaznivo dejanje, če gre za resnično izjavo ...).

Uporaba obstoječih mehanizmov

Transparency International Slovenia (TIS) je v priporočilih za razpravo, ki vključujejo nekatere predloge za kazenske postopke in jih zato ponavljamo tudi v skupnih izhodiščih, zapisal: Slovensko kazensko pravo že ima institut, katerega namen je preprečevanje zlorabljanja kazenskega postopka. To je 288. člen KZ-1, ki določa kaznivo dejanje krive ovadbe, ki pa velja zgolj za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti in posledično ne pokriva kaznivih dejanj, ki se preganjajo prek zasebne tožbe. Posledično pa ne nudijo zaščite pred SLAPP tožbami, saj se te, kot je pokazala analiza, vodijo na podlagi členov kazenskega zakonika oziroma za kazniva dejanja, ki se preganjajo na zasebno tožbo. Posledično bi bila ena od možnosti razširitev veljavnosti 288. člena KZ-1 oziroma uvedba dodatnega kaznivega dejanja, ki bi kot kaznivo dejanje opredelil tudi vodenje kazenskih postopkov na zasebno tožbo, kadar zasebni tožilec ve, da oseba ni storila kaznivega dejanja, ki ji ga očita.

V okviru ugovora zoper zasebno kazensko tožbo se presoja tudi verjetnostni standard utemeljeni sum, kar je nekoliko podobno predhodnemu preizkusu tega, ali gre za SLAPP tožbo, postopek pa se posledično lahko zaključi že v tej fazi. Nasploh je mogoče reči, da če bi bila v uvodni fazi sprejeta odločitev, da gre za očitno neutemeljeno tožbo, bi bilo verjetno treba to odločitev (in ukrepe, ki ji sledijo kot npr. varščina) prikriti pred sodečim sodnikom. Seznanitev s tem, da je drug sodnik že ocenil (ne)smiselnost takšnega postopka, bi lahko vodila k sporom glede nepristranskosti oziroma zahtevam po izločitvi sodečega sodnika.

Brezplačna pravna pomoč in SLAPP tožbe

Odvetniki so opozorili, da je bila v odškodninski tožbi zoper novinarko, ki jo ocenjujejo za SLAPP tožbo, tožniku dodeljena brezplačna pravna pomoč (BPP), ne glede na to, da ima Zakon o brezplačni pravni pomoči (ZBPP) tudi splošno določbo glede možnosti za uspeh, kar je eden izmed kriterijev za odobritev BPP. Šlo naj bi za sporen ukrep, ki dejansko predstavlja spodbujanje vlaganja SLAPP tožb in prispeva k zavlačevanju postopka.

Po izkušnjah odvetnikov dodelitev BPP lahko vodi v večje število vlog in večjo uporabo pravnih sredstev, kot bi jih bilo, če bi morala stranka sama kriti stroške postopka. Posledično so tudi stroški nasprotnih strank večji. Na koncu pa nasprotna stranke le težka dosežejo povrnitev svojih stroškov, četudi jih sodišče prisodi v njihovo korist, ker upravičenci do BPP pač nimajo sredstev, iz katerih bi jih bilo mogoče poplačati. Težava je s tem dvojna. Po eni strani se spodbuja procesna dejanja in s tem obremenjuje državni proračun, pa drugi strani pa se nasprotna stranke obremenjuje s stroški, ki jim verjetno ne bodo nikoli povrnjeni.

Predlagamo celovito reformo sistema BPP v smislu, da se jo omeji le za posamezne taksativno naštete zadeve (družinske zadeve, spori glede obstoja in prenehanja delovnega razmerja, spori glede preživljanja, ...) ali pa obratno, da bi izrecno izključil določene spore, kot so spori majhne vrednosti, medijske tožbe, ... Sistemsko je treba izključiti možnost dodeljevanja BPP v primerih, ki kažejo na SLAPP tožbe.

Varščina ali zavarovanje za plačilo stroškov tožene stranke

Splošen konsenz strokovne skupine je, da je varščina lahko najbolj učinkovit in ustrezen mehanizem za soočanje s SLAPP postopki, ki ima tako odvračalni učinek, kot tudi učinek zmanjševanja negativnih posledic za žrtev SLAPP postopka. Kdor misli, da bo s postopkom uspel, jo bo itak dobil vrnjeno nazaj. Če se ugotovi, da gre za SLAPP tožbo, bi morala biti varščina obvezna tako v civilnem kot v kazenskem postopku.

Določitev varščine je odvisna od predhodne ugotovitve, da gre za SLAPP postopek, kar predstavlja izziv tako v civilnih kot kazenskih postopkih. Varščina bi zato lahko bila vezana na status tožene stranke. Ključni kriterij za določitev varščine bi tako bilo dejstvo, da je tožena stranka medijska hiša, odgovorni urednik, novinar ...

Vloga sodišč – odsotnost enotne sodne prakse

Odvetnik je iz svoje prakse izpostavil 25 SLAPP tožb, pri katerih brani tožence. Predlagal je združitve zadev in pri tem ugotovil, da je odločitev o združitvi odvisna od sodnika. Sodišča bi v primerih, ko gre za večje število tožb enega tožnika, že v prvi fazi postopka morala odločiti o združitvi primerov. Tako bi bila tudi odločitev o tem, ali gre za SLAPP tožbe, lažja. Odločitev naj sledi kriterijem – ista stranka, isti zahtevek, lahko pa gre za različne medijske prispevke.

Iz predloga TIS: ZPP v svojem 300. členu sodiščem že omogoča, da v primerih, ko pred istim sodiščem poteka več postopkov med istimi osebami, vse postopke združijo v skupno

obravnavo, če bi to pomenilo hitrejšo in bolj gospodarno obravnavo zadev. Sodišče pa ima pri tem proste roke in ni vezano na predlog stranke, naj se pravdni postopki združijo. V primeru identifikacije SLAPP tožb bo tako v praksi pomembno, da bodo sodišča te možnosti uporabljala in številne postopke, kjer je to mogoče in ustrezno, združila.

Rešitev za problem neenotne sodne prakse v enakih oz. primerljivih zadevah je dialog in izobraževanje sodnikov.

Spremljanje SLAPP tožb in oblikovanje baze

Ali gre za SLAPP tožbe, bi se lahko ugotavljalo tudi na način, da bi imela tožena stranka pravico do pridobitve podatkov vpisnikov, koliko drugih tožb je v zadnjih na primer petih letih vložil tak tožnik, zoper koga ter na kakšni dejanski in pravni podlagi. Seveda bi moral zakon to zelo dobro opredeliti, ker smo v Sloveniji obsedeni z rigoroznimi razlagami varstva osebnih podatkov. Zanimivo je, da Evropsko sodišče za človekove pravice odločitve poimenuje z osebnimi imeni pritožnikov.

Druga možnost je, da sodišče samo preveri, katere tožbe je vložil tožnik v zadnjih letih, zoper koga in zaradi česa, ter da se šteje, da gre za SLAPP tožbo vsaj tedaj, ko tožnik toži več medijev za več objav ali kaj podobnega.

Zakon o medijih – odgovornost delodajalca

Ne glede na to, da delodajalci (izdajatelj medija) večinoma krijejo stroške obrambe novinarjev v civilnih in kazenskih postopkih zaradi objav v medijih, praviloma pa tudi ne izdajajo regresnih zahtevkov, predlagamo dopolnitev zakona o medijih z določbo, da so delodajalci dolžni kriti stroške obrambe novinarja, če so zoper njega sprožena pravna sredstva pri opravljanju novinarskega dela.

Dodatni problem so manjši mediji oziroma mediji v lasti novinarjev, ki jih nekaj takih postopkov lahko privede do prenehanja delovanja. To se lahko rešuje s posebnim skladom za pomoč novinarjem in medijem, ki so izpostavljeni SLAPP postopkom.

Sklad za pomoč žrtvam SLAPP tožb

Novinarji in drugi toženci, ki se javno udeležujejo, bolj potrebujejo finančno podporo v pravnih bitkah kot pa teoretično zaščito pred SLAPP tožbami, zato bi bilo smiselno oblikovanje sklada za pomoč novinarjem in drugim, ki so žrtve SLAPP tožb.

Domneva o javnem udejstvovanju profesionalnih medijev

Glede na to, da se danes že vsak javno udejstvuje, bi bilo smiselno vzpostaviti zakonsko domnevo o javnem udejstvovanju profesionalnih medijev oz. novinarjev, ki opravljajo delo novinarja pri mediju, vpisanem v razvid medijev.

Problem državnega odvetništva

Izpostaviti želimo tudi problem državnega odvetništva, ki nima možnosti zavrniti vlaganja SLAPP tožb (primer Aleš Hojs proti Jaša Jenull, Uroš Urbanija proti Manica Janežič Ambrožič).

Kazen oziroma odškodnina za zlorabo pravice

Zloraba pravice bi morala biti kaznovana. Če se v predhodnem preizkusu obtožnice ugotovi, da je pregon neupravičen in z namenom utišanja, mora tožnik plačati večkratnik nastalih stroškov.

Predlagamo, da se v zakonu določi pavšalna civilna denarna kazen za SLAPP tožbe. Za pravno osebo npr. pet povprečnih plač, za fizično osebo pa tri povprečne plače. V teh primerih naj bo določena tudi varščina.

Opozarjamo pa, da je zlorabo pravic zelo težko dokazati, v praksi se to ne izvaja. Denarna kazen se v teh primerih ne bo izrekala. Rešitev bi lahko bila pavšalna civilna denarna kazen (odškodnina).

Odvetniška etika

V skladu s Kodeksom odvetniške etike je odvetnik dolžan stranki zagotoviti pravno pomoč ter »vestno in požrtvovalno zastopati in zagovarjati stranko, tako da uporabi zanjo vsa možna in dopustna zakonita sredstva«, hkrati pa naj bi bile odvetnikove vloge »vestno obrazložene, dejansko in pravno utemeljene«, z njimi pa naj bi odvetnik pomagal sodišču.

V primeru, da bo ugotovljeno, da je tožba očitno neutemeljena, bo očitno tudi, da odvetnik ni vložil dejansko in pravno utemeljene vloge. Denarne kazni in druge sankcije, ki jih je pooblaščen sprejeti odvetniška zbornica, bi lahko bile pomemben del ukrepov, ki bi jih sodišče lahko imelo na voljo za odvracanje od vlaganja SLAPP tožb.

Objava sodb v SLAPP zadevah

Kot problematično izpostavljamo tudi dejstvo, da je poročanje o ukrepih sodišča anonimno. Temeljno določbo glede tega sicer opredeljuje Zakon o sodiščih. Menimo, da bi bilo treba sodbe v SLAPP zadevah objaviti z imeni. Pravne osebe še posebej ne bi smele imeti takšnega varstva. Tudi Zakon o javnih naročilih denimo omogoča Evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja.

Odločitve sodišč, ki bi se nanašale na SLAPP zadeve, bi se lahko objavile posebej, ne zgolj v okviru sodne prakse.

v Ljubljani, 31. marec 2025

Odvetnik mag. Emil Zakonjšek

Odvetnik mag. Janez Tekavc

Odvetnik Cene Grčar

Doc. Dr. Barbara Rajgelj, Pravna mreža za varstvo demokracije

Nina Trček, Transparency International Slovenia

Špela Stare, Društvo novinarjev Slovenije

Univ. dipl. pravnica Anuška Podvršič, Pravna mreža za varstvo demokracije

Dagmar Šober, Transparency International Slovenia